

การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการเผยแพร่ข่าวสารทางวิทยุกระจายเสียง
โดยรูปแบบการบรรยาย กับรูปแบบบทละคร ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง ราชบุรี

นางสาวพรทิพย์ ไทสกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2525

ISBN 974-561-824-1

008503

I16599676

COMPARATIVE STUDY OF THE EFFECTIVENESS OF THE LECTURE
AND THE DRAMA METHODS IN DIFFUSING AGRICULTURAL
INFORMATION BY RADIO: A CASE STUDY OF THE NON-FORMAL
EDUCATION REGIONAL CENTRE, RATCHABURI

MISS PORNTHIP TOSAKUL

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
for the Degree of Master of Arts

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

ISBN 974-561-824-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลของการเผยแพร่ข่าวสาร
การเกษตรทางวิทยุกระจายเสียง โดยรูปแบบการบรรยาย
กับรูปแบบบทละคร ของศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง
ราชบุรี

โดย

นางสาวพรทิพย์ โตสกุล

ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จาระไน แกลโกศล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

สุปราณี ชุม

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุปราณี ชุม)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อรุณรัตน์ บิณฑ์โอวาท

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุณรัตน์ บิณฑ์โอวาท)

จาระไน แกลโกศล

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จาระไน แกลโกศล)

อรุณรัตน์ บิณฑ์โอวาท

..... กรรมการ

(ดร.อรุณรัตน์ บิณฑ์โอวาท)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคกลาง ราชบุรี ซึ่งคัดเลือกมาโดยการจับฉลาก จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 28 คน
 วิธีการวิจัยที่ใช้คือ แบบ "Pretest Posttest Field Experiment with no control
 group" คือ ให้อีกกลุ่มทดลองกลุ่มหนึ่งรับฟังรายการที่เสนอโดยรูปแบบการบรรยาย อีกกลุ่ม
 หนึ่งให้ฟังรายการที่เสนอโดยรูปแบบบทละคร ซึ่งเนื้อหาของรายการทั้ง 2 รูปแบบ คือ
 เรื่องการปลูกสนประดิษฐ์แล้วทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม และแบบทดสอบชุดเดียวกัน
 วัดคะแนนความรู้ก่อนฟังรายการ หลังฟังรายการและเมื่อฟังรายการผ่านไปแล้ว 7 วัน
 จากการศึกษาสรุปผลได้ว่า

1. สมาชิกกลุ่มสนใจวิชาชีพการเกษตร ในโครงการการศึกษานอกโรงเรียน
 ทางวิทยุ และไปรษณีย์ สนใจวิธีการให้ข่าวสารการเกษตรที่เสนอโดยรูปแบบการบรรยาย
 มากกว่ารูปแบบบทละคร
2. ความรู้ที่สมาชิกกลุ่มสนใจวิชาชีพการเกษตร ได้รับจากรายการที่เสนอ
 โดยรูปแบบการบรรยายกับรูปแบบบทละคร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 โดยรายการรูปแบบบทละครมีประสิทธิผลในการให้ความรู้แก่ผู้ฟังสูงกว่ารายการรูปแบบ
 การบรรยาย
3. ความรู้ที่คงอยู่ที่สมาชิกกลุ่มสนใจวิชาชีพการเกษตร ได้รับจากรายการ
 ที่เสนอโดยรูปแบบการบรรยายกับรูปแบบบทละคร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติ โดยรายการรูปแบบการบรรยาย ให้ความรู้ที่คงอยู่แก่ผู้ฟังสูงกว่ารายการรูปแบบ
 บทละคร

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A

Thesis Title Comparative Study of the Effectiveness of the Lecture
and the Drama Methods in Diffusing Agricultural
Information by Radio: A Case Study of the Non-Formal
Education Regional Centre, Rachaburi

Name Miss Pornthip Tosakul

Thesis Advisor Assistant Professor Jaranai Glaegsol

Department Public Relations

Academic Year 1982

ABSTRACT

Nowadays, radio has been used widely as an important mass medium for diffusing development information. It is widely known that different presentation techniques may generate different impact. Several approaches have been made to investigate radio effectiveness. This study is one of the approaches which aims at finding the differences between the diffusion of the agricultural information through lecture and through drama techniques. The main objectives of this study are :

1. To compare the effectiveness of the two techniques of presentation, the lecture and the drama in terms of the interest they may arouse to the target audience.
2. To compare the effectiveness of the two techniques in terms of information gain.
3. To compare the effectiveness of the two techniques in terms of retention of information.

✓

The research design which was specifically the pretest post-test field experiment with no control group was done on two group members of Ratchaburi Non-formal Education Regional Centre's agricultural radio program. Each group was assigned to listen to the same program content on "Casuarina Planting" which was presented through two techniques; the lecture and the drama. Before and after the treatment, both groups were required to answer the same questions on demography and knowledge on Casuarina planting. A week later, the subjects were retested on the same matter.

The results from the study are as follows:

1. Most of the respondents are more interested in the lecture technique of presentation than the drama technique.
2. The lecture and the drama presentation techniques are significantly different in term of providing the target group with information gain.
3. The lecture and the drama are significantly different in terms of provision of retention.

The results can be summarized that the drama technique is more effective in terms of information gain whereas, the lecture yields longer retention.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ก็ด้วยความช่วยเหลือของหลายท่านด้วยกัน ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จาระไน แกลโกศล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตั้งแต่เริ่มต้น และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ในทุกขั้นตอน

อาจารย์ ดร.อำรุง จันทวานิช ได้กรุณาให้คำแนะนำ และแก้ไขเกี่ยวกับการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล อันเป็นผลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

อาจารย์ ยงยุทธ วิไลรัตน์ ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา ศูนย์การศึกษานอก-โรงเรียนภาคกลาง ราชบุรี ได้กรุณาให้ความร่วมมือ และคำแนะนำ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีอาจารย์ พาณี วิไลรัตน์ เป็นผู้ช่วยเหลือ

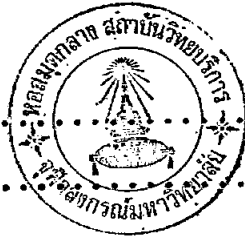
พร้อมกันนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณจิตรา จิตรานุกูล คุณสุรีย์ นาคประดิษฐ์ และคุณเทียน ชื่นศิริพงษ์ ที่ได้ช่วยสนับสนุน และให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จนสำเร็จ

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ที่ได้ให้ทุนส่วนหนึ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วย

พรทิพย์ โตสกุล

ศูนย์วิทยุโทรทัศน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	8
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	8
การวิเคราะห์ข้อมูล	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	11
2 ทฤษฎีและ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
3 วิธีดำเนินการวิจัย	25
แบบของการวิจัย	25
ประชากรและ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	26
การรวบรวมข้อมูล	29
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33

	หน้า
5 สรุปลผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	21
บรรณานุกรม.....	43
ภาคผนวก ก.....	54
ภาคผนวก ข.....	109
ประวัติการศึกษา	128

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนรวมของคะแนน. ความรู้ที่ได้รับ . ระหว่างกลุ่มที่ฟังรายการรูปแบบการบรรยาย และรูปแบบบทละคร.....	37
2 การเปลี่ยนแปลงความรู้ก่อนและหลังฟังรายการรูปแบบการบรรยาย และรูปแบบบทละคร.....	38
3 แสดงความรู้ที่คงอยู่หลังฟังรายการรูปแบบการบรรยาย และรูปแบบ บทละครผ่านไป 7 วัน.....	39
4 การเปลี่ยนแปลงความรู้หลังฟังรายการและหลังฟังรายการผ่านไป 7 วัน ของกลุ่มที่ฟังรายการรูปแบบการบรรยายและรูปแบบบทละคร.....	40
5 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	55
6 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ.....	55
7 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษา.....	56
8 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ.....	56
9 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการมีวิทยุในบ้าน.....	57
10 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความบ่อยครั้งในการรับฟังวิทยุ.....	57
11 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเวลาที่รับฟังวิทยุมากที่สุด.....	58
12 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้เรื่องการปลูกสนปติพันธ์ ก่อนฟังรายการ..	59
13 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดที่จะปลูกสนปติพันธ์ เปรียบเทียบก่อนฟัง และหลังฟังรายการ.....	59
14 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความสนใจ ในรูปแบบของรายการเผยแพร่ข่าวสาร การเกษตร ระหว่างรูปแบบการบรรยาย และรูปแบบบทละคร.....	60
15 การทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของความสนใจในรูปแบบของราย- การระหว่างรูปแบบการบรรยาย และรูปแบบบทละคร.....	61

ตารางที่

16	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการทดสอบก่อนฟังรายการ ของกลุ่มที่ฟังรายการรูปแบบการบรรยาย.....	62
17	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการทดสอบ ก่อนฟังรายการ ของกลุ่มที่ฟังรายการรูปแบบบทละคร.....	63
18	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการทดสอบหลังฟังรายการ ของกลุ่มที่ฟังรายการรูปแบบการบรรยาย.....	64
19	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการทดสอบหลังฟังรายการ ของกลุ่มที่ฟังรายการรูปแบบบทละคร.....	65
20	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการทดสอบหลังฟังรายการ 7 วัน ของกลุ่มที่ฟังรายการรูปแบบการบรรยาย.....	66
21	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการทดสอบหลังฟังรายการ 7 วัน ของกลุ่มที่ฟังรายการรูปแบบบทละคร.....	67
22	ค่าคะแนนการทดสอบ ก่อนและหลังฟังรายการของกลุ่มที่ฟังรายการ รูปแบบการบรรยายและรูปแบบบทละคร (เพื่อหาค่าความแปรปรวนรวม)	68
23	คะแนนการทดสอบ ก่อนและหลังฟังรายการของกลุ่มที่ฟังรายการ รูปแบบการบรรยายและรูปแบบบทละคร (เพื่อหาค่าสถิติ t)	71
24	คะแนนการทดสอบหลังฟังรายการผ่านไป 7 วัน ของกลุ่มที่ฟัง รายการ รูปแบบการบรรยาย และรูปแบบบทละคร.....	76
25	คะแนนการทดสอบหลังฟังรายการและหลังฟังรายการไปแล้ว 7 วัน ของกลุ่มที่ฟังรายการ โดยรูปแบบการบรรยาย และรูปแบบ บทละคร.....	79